

84 (2 Рос-Кара) 6

С16

Кара: 6195

Сылагъарланы Кулина

СОШЕТАЕ

г. Ставрополь 2001

СОЛБЕТАБ

С 16

«Илячинни» къошагъы.
(Приложение к журналу
«Илячин» («Сокол»)

Рецензенты: *Акачиева С. М.*, к.ф.н.,
доцент КЧГПУ.
Узденов А. М., член СП РФ,
лауреат гос. премии им. У. А. Алиева
КЧР, заслуженный работник
культуры КБР, заслуженный
артист РФ.

Редактор: *Тоторкулов К.-М. Н.*

Салпагарова К. А.
Сонеты
(на карачаевском языке)

Кара: 6195

ГОСУДАРСТВЕННАЯ
НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА
КАРАЧАЕВО-ЧЕРКЕССКОЙ
РЕСПУБЛИКИ
им. Х.Э. Валихановой

ДЕПОЗИТАРИЙ

© Изд-во: Журнал
«Илячин» («Сокол»)

г. Ставрополь 2001

Ана тилим – баш байлыгы халкымы,
Ана тилим – нюр джарыгы джанымы!
Сен барса да – барды тиним, миллетим,
Сен байса да – терсеймезлик иннетим!

Асыл тилим, сёзюнг – накъут, нюр, хазна,
Сенсе манга сый, намыс, кюч, джакъ, багъа!
Сен адебни, оюмланы гёзени,
Адамлыкны, ашхылыкны нёгери.

Мингджылланы джюрек от бла джандыра,
Сени бизге джетдиргелле атала.
Бабаладан туудукълагъа саугъагъа
Сени сакълаб келгендиле анала.

Ана тилим, ангы тилим, ёхтемим,
Сенден кьууат, тин алады джюрегим!

Шам Къарачай! Кёб джыл сени кёрюрге
Сабийликде джашагъанем термиле.
Къайтыб, сени эм биринчи кёргеним –
Эм насыблы кёзююмдю ёмюрге.

Ол кёзююню энтда турад кьууанчы
Джюрегими бюгюнде да джылытыб.
Джазыууму джан кьууаты, таянчы,
Мен джашайма хур кьойнунга кысылыб.

Шукур болсун, миллетими бириме,
Манга сыйлыд чёбюнг, сууунг, хар ташынг.
Тансыгымы алмагъанлай келеме, –
Ата – анамчад чыммакъаба Къошбашынг!..

Нюр Къарачай, санга къаргыш джетмесин,
Миллетими Аллах сенсиз этмесин!

Къарачай чакъсын, джазгъы балийча,
Хар адам джазыу — анда бир чапракъ!
Ана къойнунда татлы сабийча,
Джашарбыз, аны аяб сакъласакъ.

Къарачай чакъсын, джазгъы балийча,
Джазы уа турсун чагъыб ёмюрге!
Аны хурмети, эртденнги къонча,
Тийгенлей турсун хар бирибизге!

Къарачай чакъсын, джазгъы балийча,
Юйресин сыйы, мюлкю, адамы,
Хар адамына — насыблы джазыу,
Огъур бла атсын аны хар тангы!

Джазгъы балийча, Къарачай чакъсын,
Аны хар тангы насыбха атсын!

1999

Бизни орамда келин келгенд, барады той,
Ол къууанчха джыйылгъанны ой къой да къой!
Талай заман бир-бирлерин сынай туруб,
Энтда экеулен суймекликге салгъанды бой.

Адам джазыу — кёз ачаргъа булджуу, чурум,
Джууукъ-таныш сюзедиле осун-бусун:
Ауузгъа алыб, сёз булгъайла, ким зарланад,
Ким джаратад, ким чюйюред эрнин-бурнун...

Я адамла, айырмагъыз суйгенлени,
Бир-бирине джюрек джылыу бергенлени,
Къууанайыкъ насыблыны насыбына,
Шукур болсун джерде насыб барлыгъына!..

Джаш юйюрню саякъ сёз бла бузгъан — ассы!..
Насыблыла аслам болса — джашау татлы!..

1999

Мени джуртумду арасы джерни,
Былайда урад аны джюреги,
Шош сюелгенлей, тынгылаб, кымсыз,
Эшитилиб тебрейд аны тебгени.

Сыйлы джеринде джашайма джерни:
Ата – бабамы мындад ызлары,
Мында туугьалла милетибизни
Бай макьамлары, тини, джырлары.

Мында болгьалла мени халкьымы
Кьууанч кюнлери, бушууу, анты,
Хар бузу, сууу, чауулу, ташы
Кьргенлей турганд джашауун аны.

Мени джуртумду Джерни арасы,
Мени джуртумду тёрю аламны...

Бир дженгил барад эмилик заман,
Эслеялмайма кьалай озгьанын.
Джукь тынмагьанлай кьадар муратдан,
Кьрюб кьояма сау джыл толгьанын.

Джюрек зауаллы сезиб турады
Адам ёмюрню кьысха болгьанын,
Билсе да, чыртда унаялмайды
Кьёб муратларым джарты кьалырын...

Кюнюн ашыра, безий айланган
Кьайдан табалад артыкь заманны?!
Кюнле – кьысхалла, джылла – чубурла,
Кьайдан табайым заман сатханны?

О заман, сенсе эм асыл хазна! –
Нек кеч кьошабыз сени сый саннга?

1989

— Кеч мени, — дединг, тилеб термилдинг,
Мени эритди сени тилегинг:
Кетген джыллада кьалсын терслигинг,
Кечеме сени, рахат бол! — дедим.

Эндиги кюнле башхалла, джангы,
Джангы наллыча атны туягъы.
Башха оюм бла джасансын ангы,
Джаз джангыргъанча джерни кьучагъы.

Джюрек а эслид, турад биягъы.
Ол тенгизчады, — тѣкмейд алгъанын.
Тенгиз бетине чыгъарад затны,
Терен кьойнуна кѣмсе да алгъын.

Мен кечгенликге, кечерми джашау?
Анга ие боллукъ-болмасын джамау!..

*(«Кѣбюне тѣзген — азына да тѣз»)
(Нарт сѣз)*

Кѣбге тѣзген — азгъа тѣзмей кьалса уа, —
Азны чеги тѣзюм чекден тыш кьалыб?
Насыб кьанат «азда» да джокъ болса уа,
Неуа анда - кьанат кьыркыгъан от джаныб!?

Кече — узун, кюндюз — узун... Ашхамгъа
Узун дерге боллукъ тюлдю, кьысхады.
Алай а ол кѣрген кѣзню аламгъа
Кьаратмайын, сокьур затха бурады.

Джан ауал да бек кьысхады, алай а, —
Айтсын, кьойсун, — андан джанла кьоркбалла.
Джашау джылла узундула, ала да
Арт кюнюнгде бек кьысхача болалла.

Кѣб, аз нелле? Неге да тѣз, алай а
Тѣзюллюкге — тѣз, артыкыгъа — алданма.

Нени кёрдюк, не кёрмедик?!
Не сынадыкъ, нени кьойдукъ?!
Аман, иги — не чекмедик,
Барындан да кьалай тойдукъ?!

Джетиб келед мингджыллыкъны
Мингджыллыкъгъа ауушуру.
Эшитилед джангылыгы
Джангы ёмюрню тауушуну.

Насыб болса, эски ёмюрде
Кёб кьаланнган иннет багуш
Кюер, джетмез джангы ёмюрге,
Таза тууар джангы аууш.

Аллах берсин джангы ёмюрде
Солуу алыр мамыр кюнле!..

1997

Кьыл кьобузну тарта келиб бир кьылын
Юзюб йидим, эслемейин оздуруб.
Не сейирди, адам чекде тохтарын
Унамайын, не кюч турад кыздырыб?!

Нек кьыйынды чекни таныу алай бир?
Нек кьыйынды тюз эслерге марданы?
Бир озгъун кюч, ангы ёлчени теблетиб,
Нек турады хаман тюртюб адамны?

Джюрекледененча бир кьыл юзюлюб,
Ненча макъам кьала болур джартылай?!
Кьобуз кьылны ауушдурдум юзюгюн,
Джюрек кьыл а кьалыб кетед алайлай...

Марда сезим седиресе адамда,
Мадар болмаз адамлыкъны сакъларгъа.

Ёмюрюмде кёб джангылыч этгенме:
Бермезиме аслам юлюш бергенме,
Берлигиме кем юлюш да кесгенме,
Ёзге сый бла, намыс тутуб келгенме.

Аллыгыма турсунмай да кетгенме,
Тёзмезиме керексиз да тёзгенме,
Учхарагъа алапат да дегенме,
Ёзге сый бла, намыс тутуб келгенме.

Айтъллыкны айтмайын да кёйгъанма,
Тюзлюк кюсеб, айтмазымы айтханма.
Аны амалтын юлюшсюз да кългъанма,
Ёзге сыйгъа, намысха тюз болгъанма.

Кългъан кълалай болду эсе да, насыбым —
Джашагъаным, тюшмей сыйым, намысым.

Сагъышланыб, кёкге къараб таянсам,
Кёкге чыгыб, Къой Джол нюрде барама.
Уллу кёллю, джерге къарай мен андан,
Этегиме джудуз джыя чабама...

Зауукъ сагъыш джел къакъгъанча чачылса,
Мен да — джерде, кългъыладан «ууула»:
Чоюн, бачха, тюкен, юй джый... ишге чаб...—
Ой, минг джумуш!.. Кълда этекде джудузла?!

Сейирлик бла турмуш кългъы аллымда
Бир-бири бла аякълашыб джаталла.
Эки кълну джюз джарыгъа узата,
Басханымы кёзюм кёрмей чабама.

Сейир дунья! Турмуш джолну кюнлери:
Бир иш тынса, джангы чыгъа джюзлери...

Джур балачык тик кыяны эрнинде,
Кызыбай джюрек кызыу тебе, сирелди.
Кёл кяндыра, төбен кяраб суююне,
Кёк ёзенде чабхан эслеб, илгенди.

Анасыны кысылды да кыатына,
Ёрге кяраб, кыуш эследи, - илячин,
Аны сейир баргыанына арала,
Чёрчек кыуанч иеледи джюрегин.

Кярагъан кёз кёб затлагъа шагъатды,
Ангы – кёзден оюм алгъан бир джарлы.
Кёргенине багъа бериу – азабды,
Эсеб этиб туралмайды хар затны.

Адам джюрек! Тюз кыуллукъ эт адамгъа:
Бир – тынгыла, бир оноу эт ангыгъа!..

1999

Аджашхан атлы, джюгенни бошлаб,
Атха береди джолну оноуун,
Алджагъан кьолну зараны тохтаб,
Ат тюзетеди барыргъа джолун...

Бу дунияда терк-тенгиз билим,
Бизде да барды бир кесек ююш.
Ангылаясанг хар затны «тилин»,
Не зат да беред оюм, сынам, кюч.

Сабий, уллу да, суу да, таш-тау да
Къазанлашханда берелле билим,
Менме залим деб, «кыая» болсанг а,
Хар атламынгда аласа кюлтюм.

Бир джангыз иш болмайд этмезча оюм,
Оюмсузлукъдан а сынады боюн...

1999

Джашау бошнагъа берилмейд джаннга,
Бир магъана бла тууады адам.
Хар кюнде иши ол магъананы
Тындырыр ючюн атады хар танг.

Мен кюнден кюннге эслей барама
Хар такъыйкъаны керти багъасын.
Кёкле заманны тири чырмайла, —
Джууукъдан джууукъ ахыр атламым.

Асыл ишлени аслам эталмай,
Джашау борчланы толу баджармай,
Келмезден кетген къалай джарсыуду,
Ашхылыкъ джолда энчи ыз къоялмай!..

Сыйлы къадарым, болушсанг меннге, —
Ишими асыл къууум мухур бла энле.

1999

Таза иннетли болгъан къыйын тюл эди,
Бир къыйынды таза иннет бла джашагъан!
Къара иннетли тазалыкъны суймейди,
Тазаны андан тынч туююлдю сакълагъан.

Къоруулагъан бир къыйынды кесинги,
Ушамасанг джаныуар къанлы джанлагъа.
Аллай санга бояуун джагъад кесини,
«Джакъма!» — десенг, тергелесе аманнга.

Адамлыкъгъа багъа кесген заманда
Хар адамны энчи ёлчеси хурджунда!
Ачы сёзлю, ауузлула, харамла
Санайдыла намыслыны къуджургъа.

Ах, не этейик, кёкде — саугъа орун джокъ,
Джерде атынгы таза сакълар онгунг джокъ!

1998

Тизиу – тизиу тизилгенсиз, турнала,
Бирча джырлай, бир мизамда келесиз.
Бир кесекге кёкню джасаб туурада,
Сиз, насыбча, терк ташайыб кетесиз.

Ашыкъмагъыз ташайыргъа, турнала,
Джырлай – джырлай, туракълагъыз кёбюрек!..
Джырыгъызгъа тынгылайыкъ уяла,
Сизге джарыб эркин солуй кёкюрек.

Уялмай а къалай этгин?.. Бу джерде
Сиз кёресиз къайгъы, дауур джаннганын.
Окъ атыла, гюнахсыз къан тёгюле,
Гюнахлы ишле, ассы къаугъа баргъанын...

Ашыкъмагъыз ташайыргъа, турнала, --
Бир сейирди, сиз болсагъыз, дуня!..

1994

Тепсини толтуруб, къуршалаб, ашаргъа
Ол дамлы хантланы алгъанда арагъа,
Болмаса джюрекде топ-толу разылыкъ,
Аладан къабханы халалмыд адамгъа?

Разылыкъ – аламны джаратхан Аллахха,
Дунягъа келтириб, ёсдюрген анагъа,
Ортада джашатхан тийреге-хоншугъа,
Сени бла бир хауа солугъан джанлагъа...

Ол хантны биширген, урунган къоллагъа,
Сен джюрюб туруучу орамда джоллагъа,
Атлагъан аягъынг басыучу ханслагъа,
Юйюнг бла дуняны джалгъагъан орамгъа! –

Джокъ эсе джюрекде разылыкъ, тазалыкъ,
Халалмыд алыргъа тепсиден къабарыкъ!?

1998

Сёз хунагъа джарашмагъан ташма мен,
Огъурсузлукъ кенгде къалгъан башма мен,
Алдауукъну, кёзбаулукъну джюрютмей,
Ауузлугъа, бедерлеге ашма мен.

Ачыауузла миз тиллерин эгейле, —
Гъыж-гъыж эте, шайтан джеге джетелле,
Даулаб... джаулаб... къаргъаб, сёгюб, ёбгелеб,
Джюрегими минг тилкемге кеселле...

Сёз айталмай, джыялмайын эсими,
«Мен кимме?» — деб, таныйлмай кесими,
Ачий, кюе, сёлешмейме болуб тенг:
Бек къоркъама, джояма деб бетими.

О дауурчу, ачы тилли бетсизле,
Ол осаллыкъ къайдан чыгъад, шо, сизге?!

1998

Хар ачы сёз — джара салат джаныма,
Чанчхы сёзге къыйналама джаман бек.
Чюйре сёзле джандыралла дауурла, —
Я Аллахым, ачыауузгъа джокъду чек.

«Сюекаууз, къарааууз» да деучелле
Бизни къартла ачы тилли адамгъа,
Гилястырханлыкъ төре болгъанд бюгюннге,
Акылллылыкъ кёрюнед ол алагъа.

Ушатмайсыз, суймейсиз деб эшитирге,
Ачыаууз алайлыгъын къоймайды,
Бага¹ аслан болаллыкъ тюлд ёмюрде,
Итге уа: «Сен тай бол!» — деуден не барды?!

Ачы тилли — къабыучу итден такъыл тюлд,
Итге «итсе» деб ёбгелеу — акъыл тюлд...

1998

¹ Б а г а — чакъан, шакал.

Намыссызла, бедербетле, бузукъла,
Эки бетли, хакъ ашаучу, гудула,
Харамакъл, зар, тарджюрек эм джутла,
Эсирикле, саякъла эм къутсузла...

Бизни сыйла, намыс эт деб бууалла,
Халкъдан артыкъ хурмет излеб туралла,
«Кенг бол!» – десенг, дау, гурушха къуялла,
Бой салдырыр хыйлалыкъла къуралла.

Я Аллахым, ишлери бла сёзлери
Келишмеген мынафыкъла кеслери
Эслеб, менден кенг болурча акъл бер,
Араны кер, сакъл аладан бизлени!..

Сыйсыз ишле этиб, «мени сыйла!» – деу –
Ташны сыкъ да, аны сютюн уртла! – деу.

1998

Къоркъма да къакъ: сыннган къанат сау болгъанды,
Кёзлерингде, джилтин чача, от джаннганды,
Сыйлы джанчыкъ, энди уч да кет, бар кёгюнге,
Сени тыхсый сакълайдыла кёгюрчюгле.

Сау бир айны сени багъа, мен да санга,
Сен меннгеча, илешгенме, сёз джокъ анга.
Алай а мен – джер ахлысы, джолум – джерде,
Сен ариуса – къанат кериб, кёкде барсанг.

Шохлукъ - насыб, шохлугъубуз – бек багълалы,
Джукълатмайыкъ, сый берейик хаман анга...
Алай а сен бир назик джан, шош къанатлы,
Иги ангыла: артмакъ тюлсе адамлагъа.

Бек тилейме: юйюрсюнме шорбатлагъа,
Бирча кёз бла къарама сен озгъан лагъа...

1980

Ах, татлы тенгим, татыусуз болдунг,
Оюмсуз къараб адам сёзлеге.
Кёз гинджилеринг хыныдан толу.
Ант этген киби меннге төгерге.

Гырхы ырхыча къулакъдан келген,
Мардасызлыкъгъа къалай бошландынг?
Джанымча кёрген багъалы тенгим,
Чюйре сёзлеге къалай ыйнандынг?!

Арта бетиме къарар инсаным
Къалай эталад алай къатылыкъ?!
Къалай болгъан эд сыйлы адамым
Арабуз¹ сёзге тыншчыкъ сатыллыкъ!

Адет тюлмеди ёзгеден эсе
Артыкъ ийнануу джандан джан тенгнге?!

1976

Джюрек кюсейд бир кёзюуню сюерге,
Ол заманны ышыкълыгъын излерге.
Эртденними? Ол толуду къайгъыдан!
Ингирними, кюнню джюгю талдыргъан!?

Эртденнгиде — асыры кёб умутла.
Ингиргиде — асыры кёб кюлтюмле...
Кюн орта уа — сына баргъан сууагъач,
Челеклери джерни тырнай, бююле...

Джюрек кюсейд бир кёзюуню сюерге,
Заман кесин бёлдюмейди кесекге.
Джашай эсенг, борчлуса деб чегерге,
Кюн бютеулей кириб келеб джюрекке...

Кёрюрюнгю борч эсе да кёрюрге,
Джюрек иннет — джол башчынгды ёмюрге.

1986

¹ А р а б у з — ара бузарыкъ, алдау.

Къарангылыкъны мутхуз къучагъы
Джаба келди да джерни джаягъын,
Салкъын эснеюю аяз туудура,
Мууал тѣшеди джерге къанатын.

Тынгысыз кюнюн тамамлы бошаб,
Къошакълы къакъды кѣк да къабагъын,
Ингирги тоюн бардыра башлаб,
Такъды тюймесин, къысды кямарын...

Джашау джолумдан бир кюн къысхарыб,
Аджал атлады бир кюннге бери.
Кѣб муратларым джартылай къалыб, —
Алай боллугъун ангым эсгерди.

О къадар, манга бер къарыу, тѣзюм,
Ишле тындырыб, къанарча кѣлюм!

1985

Бир адамда болгъандыла ат бла эшек,
Ол атына къарагъанды ариу, эслеб.
Ашын-суун эркин этиб, эркелетгенд,
Сылаб-сыйпаб, минмей, аяб, кемсиз этгенд.

Сен эшексе тамам да деб, ол эшекни
Хар затдан да кем, юлюшсюз, учуз этгенд.
Атдан къалгъан мулхар болуб бергенчиги,
Солуу бермей хайырланнганд, миннгенд, джекгенд.

Эмилик ат, эсгермейин эсирикден,
Чаба барыб, мийик джардан кетиб ългенд.
Эссиз ие, ъкюнсе да сѣл этмезден,
Ахырында къуру эшек бла къалыб кетгенд.

Уллу кѣллюлюк къорамайын джюрегинден.
Бир инсан да арытылалмайд дюргенликден.

1998

Эсиме тюшсе, кесим кесимден
Уялыр киби́к джукъ этмегенме,
Адамым эшитсе, кюе ичинден,
Ыйлыгы́ыр киби́к, терсеймегенме.

Кишиге, джаулаб, болмадым хыны,
Тил, сёз джорю́тюб, этмедим кяугъа,
Мен ара бузуб, кыйналыб джаны,
Термилмегенди адам адамгъа.

Джорек тарлыкъны этмедим иннет,
Зарлыкъ, джутлукъ бла тюшюрмедим сый.
Уллу кёллюлюк болмагъанд менде,
Билдим онгсузгъа, ёксюзге джарсый.

Да кюйдюрю́б тургъан нед джюрегими,
Рахат этер кюч не болур мени?!

1998

Бёрю джорукъ: онгсузланы джырт да аша,
Онглуладан башны сакъла, кенгде джаша!
Итлик джорукъ: туру джала сен къолланы,
Базгъанынгы джашыртын къаб, сюрюб таша.

Тауукъ джорукъ: гаккычыкыгъа гак-гакла эт,
Хайда махтан, хайда махта, кёб айгъакъ эт,
Тауукъ башха ол да сыйды, ишди уллу.
Гугурукга — хахайлагъан болад къуллукъ.

Тюлкю джорукъ: къуйрукъ булгъа хыйлалана,
Татлы ышар, баш сылата санчалагъа,
Озгъунлагъа кёз къыса да озгъунлана,
Кёбдюрюлюб, тиш чакъдыра онгсузлагъа...

Барына да тенглик алай къалай этгин?!
Этмейсе да... асхай барад тутхан ишинг...

1998

Джожь эсе да джангылмагъан джашауда,
Джангылгъанны сёгюучюле кёбдюле.
Кимни несин кёрейим? — деб чабханла
Болушургъа кюрешгеннге дердиле...

Билимсизлик, сансызлыкъ эм кыызбайлыкъ...
Этдирелле халатланы, чюйрени,
Чюйре ишни билиб этген — олд ыйлыкъ,
Анга кёлю хош болалмайд тийрени.

Тийре оюм — хар кылыкъны кюзгюсю,
Ол «кюзгюге» къарай туруу керекди.
Халинг болса мырышкыны юлгюсю —
Джанынг — джарлы, джамагъатдан эрекиди.

Бек кёб тюрлю келе эсе да джашау дерс,
Джангылгъанын тюзетмеген — керти терс.

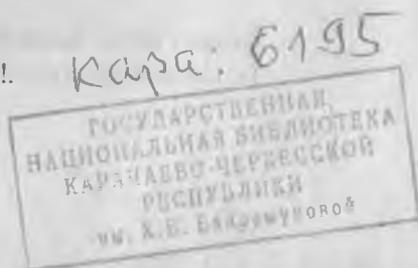
1999

Хапар барды: бир джаш джолда
Джангыз къозну эслегенди.
Кёлуна алыб, сагъышлана,
Уллу Аллахдан тилегенди:

— Бу къозну ичи толу эсе,
Аллах, мени толу юй эт,
Алай болмай, къуру эсе,
Муну кибики, мени къуу эт!

Сындырса уа — ичи къуру !..
Джаш айтханды: «Аллах, къой-къой,
Мени кибики, кёб итлеринг
Юрюучелле, унут да къой!»

Унут деу бла иш тюзелсе,
Нек къоркъаек терсни этерге?!

Сен онгнга десенг, джакълаем солну,
Сен солгъа тартсанг, излеем онгну.
Энди уа бизни бир баразагъа
Бургъан кюч барды, — менден да онглу.

Ол кюч — суймеклик, кючлюдю менден,
Андан хорланган — олду къарыуум.
Анга бютеу да бой сала билсем,
Джарыкъ джанарын билдим джазыуум.

Аман, иги деб айыргъан кыйын, —
Ким билед джукъну керти сыр-сыйын?!
Тюз баргъан джол бла чыкъмайла ёрге,
Тынч озгъан кюн бла алмайла дерсле.

Джер джарыкъ кюнню суйсе да нюрюн,
Булутсуз, джангур сугъармайд юсюн.

1991

Озгъан кюнлени къармаса эсим,
Сейир этеме кесиме кесим:
Тюзлюкню джакълау болуб нюзюрюм,
Барыб тургъанма джолну кюртлюсюн.

Бир да излемеи кесиме табны,
Тутмаз къушума созуб кьолуму,
«Тюзлюк!» — деб атлаб кючлюге къаршчы,
Азмы кьойгъанма кесиб джолуму!

Тюзлюкню къушу тюшмейд кьолума,
Къанат тауушу эштилед джангыз,
Эки бетлиле озуб аллыма,
Тюз атлагъаным этилед сансыз.

Къалай эсе да мени къадарым,
Тюзлюк ючюндю энтда джашарым...

1989

Суймеклик тебсеу «Абезек» барад,
Къобуз сѣлешед, харсы къутурад.
Къыяулу тиек, хаман джызылдаб,
Сейир тартыуну бузад да турад.

Джамагъат – джарыкъ, чам, джыр, накъырда...
Джаш, къыз ышарад, тебсейди, джырлайд.
Джыз-джыз тиек а сынгысыб, гыжылдаб
Джюрек кылынгы тырнайд, азаблайд.

Адам а неди? Башхамыд андан?
Ол да джашауну чююю, кесеги.
Къыяулу тиек болгъандан сакълан!
Болсанг, аяусуз тюзет кесинги.

Намыссыз адам – къыяулу тиек,
Тегерегине асылсыз тиед.

1982

Соруулу къараб къайгылы кѣзле.
Къайгы салдыла меннге да уллу.
Эсима келмей кѣл этер сѣзле,
Терслигим барча, джюрегим урду.

Джел уруб, терек чайкъала турад,
Аны чайкъалтхан – джелни джюрюшю.
Биреуге сынауд берилген азаб,
Меннге нек джетди аны юлюшю?

Джукъгъа къатылмай джел баралмайды,
Алай джорукъгъа джаратылад ол.
Джаннга тийишмей, джан джашамайды,
Эрек турургъа нек излейбиз джол?!

Аламда бирлик – джорукъ кѣреме:
Тынч турайым деб, бош эркелеме.

Не кюрешсек да тартыб артына,
Тюбете барад джашау дерсине.
Къартлыкъ — ёкюне, джашлыкъ — джангыла, —
Алай баралла хар ким чегине.

Ёзге, джашлыкъны бир джангылычы
Болур ючюннге кирме тюнюме.
Насыб тейрини джитид къылычы,
Джазыусуз ишни салма юсюме.

Алданма, тюлсе тюнюмю тюшю.
Сен да, менича, ышыкъсыз бир джан.
Джангызлыкъ эсе джюрекни джюгю,
Сакълыкъ керекди ишине, ийнан.

Узайыб эсе, аджашыб, насыб,
Оюмсуз къылыкъ къайгармаз табыб.

1980

Джашау береди бир къууанч саугъа,
Хар джаннга табад ол бирер саугъа.
Къууанч юлюшю хар кимни башха, —
Насыб бёлюнмейд джартыгъа, саугъа.

Насыб табаллыкъ — эслиле, сакъла.
Излей бил аны, тёзюмлю сакъла.
Джарыкъ муратны толгъаны — насыб,
Аны, тас этмей, оюмлу сакъла.

Боран урса да бир анда-санда,
(Насыб бар джанда — къарыу бар санда),
Насыблы анга хорлатмаз кесин,
Ол — джигитледе ал сафда, санда...

Алай джашагъан: къууана шох, тенг, —
Ма олду кючлю, таугъа олду тенг.

1980

Къаргъамагъыз бир-биринги, адамла,
Къаргъыш деген — ибилисге махтауду.
Къаргъамагъыз кишини да, къачан да,
Адамны къаргъау — ибилисни джакълауду.

Къаргъыш айтхан — джанына гюнах алады,
Не этери — ол Аллахны ишиди,
Къаргъыш айтхан — адам бетин атады,
Къаргъышчы аууз — джаханимни итиди.

Айтылгъан сёз — джети кече бла кюнню
Тохтамайын барад дейле джайылыб,
Къаргъыш сёзю къара кючю — сюркюнчю,
Къаргъышчыны кесин талайд айырыб.

Тыйгъысыз тил — къутургъан ит орамда,
Тилге намыс сынджыр болсун адамда!

1998

Оюмсуз болдунг: джаныма тийдинг:
Айтылмаз сёзле айтдынг да ийдинг.
Эм бек суйгеним, — сен алай этдинг,
Насыб чыракъны сёнгдюрюб кетдинг.

Кёлкъалдым, дауум, джюрекде джарам... —
Юсдюредиле бары да санга.
Мен къыйналгъанча, сен да къыйналсанг,
Бир асыл къууанч келликча манга...

«Даулаш аны бла!» — десе акъылым,
Къаты къысама эринлерими,
«Сёз окъ джаудуруб, дерт къайтарайым!» —
Деген тилими тартама кери.

Суймеклик болса, дерт кетсин кери,
Аяргъа борчду суйгенлерими.

1981

Абынмагъан аякъ джокъду, билеме,
Ачымагъан адам джокъду, кёреме.
Алай а мен кёзюм бла кёргенге
Ийнаныргъа тюзелалмай беземе:

Тюнене тенг — бюгюн кирпи болады,
Сюймегенинг айтхан сёзю алады,
Джау болургъа элли дауну табады,
Аккыл болмай, санга джара салады.

Бюгюн тенгинг — басынчакълаб тебрейди,
Шохлукъ отну дуркъунуча теблейди,
Джюрегинги кьой кьыбды бла миндейди,
Муратына сени бутай ёрлейди.

Сюймегенинг, неди мадар, — заранчы;
Сюйгенлеринг салгъан джара — олд ачы!

1983

Азгъамы тюбетгенд джашау джол мени,
Иги, ашхы да баред алада.
Сен да, бирлеча, кёблени бири,
Къалай болдунг да барындан башха?!

Къалай болалдынг джанымы джаны,
Бютеу кёлкюю иелеб бирден?!
Дуня башха — нюрлю, бек татлы, —
Бола кёреме, хакъ керти сюйсенг.

Аны чекгеним — ол да бир насыб,
Этсе да Аллах насыбны кьысха!
Ол сейирликге сен чурум болуб,
Насыб сакъларгъа болмадынг уста.

Салыныбмыды хар затха бир чек? —
Тюшюналмайды чырт анга джюрек!

1981

Джудуз узакъда болса да, аны
Келиб тургъанча джерге джарыгъы,
Къайда болсанг да сен дуняда,
Джарытыб турад нюрюнг джанымы.

Джазыу тюбетиб, экибиз – бирге, –
Бир уллу насыб бергенед бизге.
Къысха болса да, - хар затха бард чек, –
Сѣнгмей джылыуу къалды ъмюрге.

Боран ътсе да, сууута орта,
Эки джанына айыра бизни,
Менде джокъ санга гурушха-гууа:
Алай болуред джазыуну дерси.

Сени кибикле болуб дуньяда,
Аны ючюн барды татыу джашауда.

1980

Адаммыды сыфат берген заманнга,
Заманмыды хали салгъан адамгъа?
Неда бирден бир-бирине тийише,
Джашаймылла бирлик сала аламгъа?

Огъесе, огъай, заманмыды джорукъчу,
Адам улун бир сокъмакъда тутуучу?
Неуа адам иемиди заманнга,
Керек болса, керек джары буруучу?

Огъай, тюзлюк – арасында аланы:
Заман бла адам – бир арбаны чархлары,
Экиси да – Иесини аламны
Бирге атларгъа джораланнган затлары.

Къалай-алай къарасанг да джигине:
Хар эсли адам джууаблыды ишине.

1999

Учуумуду, тюшюумюдю, – кьайдан билгин,
Мыдах джюрек, кьымсыз болуб, бугьунса? –
Туу-туу этген залим кийик, чынгар ючюн,
Джюрюш ала, джерге ийилед, кьызына.

Учуумуду, тюшюумюдю, – билалмайма,
Чёрчек кьууанч санны-тинни кючлесе.
Ары дери болмагъанча, джарыкь джанал,
Батар джулдуз джукъланыргъа тебресе.

Мийик чыгъыб, хорлам татыу сынар ючюн,
Джолоучу джан чегер ючюн ахыр кючюн,
Ёрлей, эне, алай элтед джол ёрге.

Ангым манга сингдиреди бу оюмну:
Адам насыб – ол кёзюуюд кёк джулдузну, –
Джарыкь джаныб, мутхуз кёкге нюр тёксе.

«Насыблыма сенсиз да» деб нек махтанад?
Тенгсиз, джюрек джанамыды кеси аллына?
Кёз суююннген сейир джерге нек саналад
Гокка чагъыб чайпалмагъан джалан тала?!

Нек болады «джашау татлыд сенсиз» дерге,
Джюрек кьууанч табамыды джалгъан сёзден?
Нек болады кьуу талагъа чакъгъан дерге,
Ким болгъанды насыб джокьда насыб кёрген?!

Эсли акъыл кьайда кьалад кьыйын кюнде,
Суюген джюрек нек хорлатад дертли тилге,
Дерт тылмашлыкь уу джайгъан кюн кьайдады кёз?

Булут сюрюу мутхуз этиб джарыкь кюнюн,
Сант базымы чачыб ийген насыб мюлкюн
Кёл басаргъа уу гёзенде нек излейд сёз?

Мени терслигим — сеннге кыйынлыкъ,
Сен терс атласанг — ол манга азаб.
Кеси ючюн хар ким кесид гюнахлы,
Деб, бош кесинги джубатма алаб.

Ачыу талады терсликни ызы,
Кёбге тюшеди джюрюрге анда.
Къайсы басса да сени «талангы»,
Менме биринчи алайда санда.

Биз экибизни джашау, джарата,
Байлаб къойгъанды бирге ёмюрге.
Сен салгъан сокъмакъ джол бола манга,
Керек болады анда джюрюрге.

О, джолгъа чыгъа, эсде тут мени,
Бил: кимни талар бушууну джели.

1980

Болсам эди джай араны гоккасы, —
Гюл чохуму джелчик даулай, къызара...
Юзюб алыб, джасармединг чачынгы,
Гокка хансны кюню сенча, ышара?

Къой, болмайым джай аланы гоккасы,
Гюл чапракъла эртден чыкъда джуууна.
Бир чырагъы сёнгюб къалад дуньяны,
Гокка ууалса, сансыз къолда ууула.

Ариу джашау — джаныб турсанг, джарыта!..
Айт, алайсыз, нед татыуу дуньяны?!
Аны кибик, ёсдюралсакъ гоккала,
Сакълау борчду уулу къолдан аланы.

Хо, болайым джай аланы гоккасы, —
Гюл чохуму чыгъанакъ а сакъласын!

1999

Сёгюб кюрешме сен мен суйгенни, —
Анга айтханынг мени джаралайд.
Кери тебере ол сен тизгенни,
Джюрек кьууумум сени табалайд.

Джаным андады, анда сакъланад,
Санга сангырау аны ючюнме.
Орунсуз сёзюнг — джазгы джабалакъ,
Салалмайд тамгъа асыл тюрсюннге.

Мен, сен сёкгенни сенден кьоруулай,
Санга даулукъгъа чурум табама,
Тыйылгъан сууда тебиу ёсгенча,
Анга джюрегим бекдеч бек чаба.

Башха тюрсюннге кюе джакъгъаны
Джакъгъанны кесин акълаялмайды.

Сюй, сынгсыма, ачысанг да бир-бирде,
Сени кючюнг — суююдеди, джюрек, суй.
Суююу сырынг таркъайса уа, билмейме, —
Сакъланыргъа кючюнг неде, къайда сый?!

Сыбызгыгъа джаннган джюрек юрмесе,
Сынгар къаура болуб къалад ол джерде.
Сейир макъам тууалмайды, сюрмесе
Сыйыт джюрек бармакъланы тиекде!

Сууда — саркъыу,отда джаныу болмаса,
Суу да, от да болурмелле суу бла от?
Суююуу бла толкъуб, джаныб бармаса,
Сёнгмей, джюрек джашармеди, басмай тот?

Суй сен, джюрек, шартынг — суююу, бил сюе,
Сейирсине, бир кьууана, бир кюе.

Хали тюзетир джокъ эсе дарман,
Къалай тюбединг сен, шо, аллыма?
Не зат болгъаны иги бла аман
Ол кюн ачылды мени ангыма.

Кёрюнмей турсанг, кюн огъай, сагъат,
Ол кёзюу — осад, кёлде — такъырлыкъ,
Заман, табалай, тохтайд да къалад,
Джюрек тарайды, кюсейди джарыкъ.

Тюбеб, ышарсанг, бересе къанат,
Кёкге чыгъаргъа хазырды саным.
Хар ким да, не да — бютеу аламат,
Барын сюерге разыды джаным.

Хали тюзетген, о, барды дарман,
Ол ким болгъанын таныса адам!

Асыл джорала этсе да кёлюнг,
Тюрлендиреди джазыу аланы.
Джазыу кеси да бир-бирде кесин
Хаух джолгъа салат, джангылса ангы.

Уят ангынгы, терилмегин де
Тентек кюнлени чалыкъларына.
Ангы кюч табса, бил, джюрегингде
Керти болурса муратларынга.

Хаух джол теджеме сен джазыуунга,
Асыл джорамда толгъан мурат бол:
Джазыу кесини барса джолунда,
Насыб, къарыу да алай табад ол.

Менде джорала — сеннге да джазыу, —
Алай болдурсакъ — олд бизге къарыу.

Ууакъ къаугъада тебленсе ийнам,
Сора къалырмы татыу арада?
Огъурлукъ джылыу терк сууур, ийнан,
Дерт болуб турса сѣзге багъана.

Сюдю чемерлик онгласа эсни,
Исси къабдырыр суйгеннге, тенгнге.
Сен – мени сюзе, мен – сюзе сени,
Суймеклик къалыр, тарала, кенгде.

Бир боюнсхагъа бой салса экеу,
Бир арба тюшед тартаргъа джюкге.
Суйсенг – сюдю бол, суйсенг да – бол эзеу,
Джюрек къууанмайд, тартмайын бирге.

Кѣлюнг къалса да, тутма дерт кѣлде:
Дерт дертге элтир, ау ата кѣзге.

Мен, сен саулукъда, болмам ёлюрге,
Джерни къойнуна тюшсем да барыб.
Сенден айырылыб болмай тѣзерге,
Келлик болурма тансыкълаб, табыб:

Джелчик, бѣлюне, акъыртын къакъса,
Мени солууум боллукъду анда,
Кюн булутладан ышара чыкъса, –
Бил: джаным аны бла джарыйды санга.

Кетсем, джюрегим къалыр биргенге,
Олду джартысы тебгенни сенде.
Кесилмез затны кесмем экиге –
Джартысын сеннге, джартысын меннге.

Бѣлюнмез джанла, бѣлюннгенликге,
Джашаб туралла хаман да бирге.

Байракъны кибик, джелпите башда,
Кюч кёргюзюрге берилмейд къарыу.
Бычакъны кибик, джюрюте таша,
Сыртдан уругъа берилмейд къарыу.

Сансыз эталыу – сени къарыуунг,
Къарыугъа базыу – кючюнг, мадарынг.
Сени суйгеним – мени чауулум,
Сенсиз, кюн – кече, сенсе азабым.

Алай а муну сен да тут эсде:
Чексиз тюлд чауул, тангсыз тюлд кече,
Кюч а насыбха тюз къуллукъ этсе,
Алай бурулад тар джюрек кенгнге.

Суймеклик джуртда тутма къарантха:
Онгсуз, онглу да тенгдиле анда.

Ийнанмайма, тынч джашайма, десе адам.
Алай эсе, тынчлыкъ излейд хаман джаны.
Тынчлыкъ табар хапары джокъ дуниядан,
Джангыз кеси ючюн болса джашагъаны.

Тюшюнмейме, тынч джашайма, десе адам.
Уллу джюрек къалай беред тынчлыкъ анга?
Джашау – тенгиз, топпа-толу толкъунладан,
Толкъун этек къалай тиймез джашагъаннга?

Билалмайма, тынч джашайма, десе адам,
Неге айтад тынч-къыйын деб, – билемид ол?
Джашау деген джанны сакълау болуб къалса,
Кишиге да билек бола билмейди къол.

Къол – огъурлу тюл эсе уа, сый джокъ анга,
Тынчлыкъ табар мадар джокъду джашагъаннга.

Ариулукъну нюрюн себе джюрегиме,
Кюн джашната джоппу-джоппу мынчагъынгы,
Сирень кёкен, шош къаблансанг тереземе, —
Джазны къолу сыйпагъанчад джаягъымы.

Беш чапракълы «насыб кюрен» излейме мен,
Бутагъынгы азчыкъ бюлюб, хар джоппудан.
Ышанлагъа табынмазгъа билгенликге,
Хайда излейме. Излемейин болмайд адам.

Табалмадым «насыб энли» бир гоккасын.
Огъай, насыб чыгъыб къалмайд тынч, аллынга,
Алай а, ма, бир кёзюуге бармакъларым
Джазны сырн — учунууну — сынадыла.

Къалгъанлыкъгъа табылмайын излегеним,
Учунууну джылыуунда ызын сездим.

О, келме, кирме сен джазыуума,
Менден башхагъа сен джокъса, келсенг.
Уллу ауурлукъ болур джанынга,
Меннге антынгы толурун суюсенг.

О, къой, эшитме, билме, чакъырсам,
Эшитмей къалсанг, къалырса тюзлей.
Эшитсенг — келликсе. Келсенг, кел алай:
Тынчыракъ джазыуну кетмезча излей.

Излесенг — болур ол терслик санга.
Боллукъду терслик джашаугъа бютеу.
Терслик боллукъду тюзлюкге, сыйгъа,
Кечалмаз кибики дуняда биреу.

Келме! Келсенг а, бёлюнмезча кел.
Буйрукълу джазыуу джангыз буд деб кел.

Ауур кюнюм болмайды деб алдамам, —
Джалгъан сѣзден не магъана айтханнга!
Джазыуумдан тарыкыгъанлай айлансам,
Ол адетим не къошаред, айт, манга?

Сюйген джаннга бушуууму сагъынсам,
Менден кемге инджилмейди джюреги.
Сыйлы кѣрген адамымы кыйнасам,
Джюрегими он къат болад джюклери.

Алай болмай, тюз танышха тѣгюлсем,
Джазыкъсыныб, кѣл этелле сѣзлери,
«Меннге тюшмей, бу азабны кесинге
Джетгенине шукур!» - дейле кѣзлери.

Джюрек джюкню тынч иш тюлдю юлешген,
Кѣлтюралмай, «тигим» этиб кюрешсенг.

В. Шекспирден

Сен менде кѣрген — ма ол кюнлелле:
Агъалмай тургъан Сары чапракъла
Джарыкъ ауазла тыннган чегетде
Къалтырай тургъан сууукъ аязда.

Сен менде керген — ингир алады:
Кюн батхан джаны онга башлагъан,
Кѣк, баууруна, бизден джашырыб,
Ёлюмча, мутхуз, ауну быргъагъан.

Сен менде кѣрген — озгъан заманны
Кюлюнде отну сѣнгнген джарыгъы,
Джашау чырагъым болуб тургъанны
Кирлик къабырым бола баргъаны.

Барын кѣресе. Джууукъ ахыр а
Бизни бекден да бек байлаб бара.

Кечеге кыуат салыб туруучу,
Чарс аугъа батыб джулдуз да кетед,
Халкъны ууучда тутуб туруучу,
Къарыуу тайыб, башчы да кетед.

Бюгюн кюнюне ангы тюрелиб,
Тамбла саггышын этмеген — эссиз,
Бюгюн уллулукъ кезге ау себиб,
Къатылыкъ этген — залим эм бетсиз.

Дуня — кезюуд. Хар атламындан
Асыл дерс алгъан — адамлыкъ сакълар,
Болса, къалса да кесине заран,
Аны эсеб этмей, тюзлюкню джакълар.

Адам ишинден кеталмайд узакъ,
Аман ишлери — кесине тузакъ.

1999

В. Шекспирден

Сууурукъ эсенг, — созма да, дженгил,
Меннге джау чакъда бютеу дуня,
Эм ачысы бол инджиулерими,
Арт тамчы болма бушууларыма.

Мен бу азабны хорларыкъ болсам,
Бугъунуб туруб, урма сыртымдан.
Къыйынлыкъ кече боранлаб озса,
Мугур атмасын тангым ызындан.

Кетсенг, артда тюл, бусагъатда бар,
Ууакъ къайгъыла эмгинчи мени,
Мен ангыларча: къыйынлыкълара
Эм ачы бушуу — кетгенинг сени.

Баш къыйынлыгъым джангызды мени —
Тас этиу сени суймеклигинги.

Бир кёб болгъанла джуртундан чыгъыб
Джашау этгенле киши джуртлада...
Ата джуртуну джерин тарсыныб,
Кюн ашыргъанла бир хаух сыртлада.

Айланы, джылны, къадар заманны
Минги Тау кёрмей тирчилик этген,
Атыб миллетин, юйюн, Къобанны,
Киши джерледе джылыу излеген...

Баба джуртундан абирек кетиб,
Ёз миллетине ёгелик этген,
Къарын къайгъыда джуртундан дёнгюб,
Мискинд ёмюрю къонакъда ётген.

Баба джуртунгда — татлыд къабынынг!
Туугъан элингде сыйлыд къабырынг!..

Чагъыб тургъан къоз терекни кесилиб
Атылгъанын эследим да орамда,
Мыдахландым, джюрегим бек эзилиб.
Сейир болдум алай этген адамгъа.

Бир асыл джан орнатханды терекни,
Хар джыл чагъыб джашарына ыйнаныб.
Ол арбазгъа саугъа болгъанд этгени,
Аны адамла сакъларла деб ышаныб.

Огъурсуз къол бутагъанды терекни,
Бир джашауну тюб этгенди аяусуз...
Ол терекни къачы, ёлюмю, кетгени
Азаб тюлмюд, къалырма адам гюнахсыз?!

Къол адамгъа берилмеймид ишлерге,
Ангысы уа — къолну ишин эслерге?!

2001

Аллах берген джашау деген саугъагъа
Уу къошады иблис налат къаугъагъа.
Ол уу бузуб акъыл, ангы, къылыкъны,
Бола барад адам хали къылыблы...

Махтанчакълыкъ, алдау, джутлукъ, кёзбаулукъ,
Эринчеклик, зарлыкъ, сантлыкъ, чёркёзлюк,
Тарджюреклик, оюмсузлукъ, саякълукъ,
Ачыауузлукъ, уятсызлыкъ, киркёллюк... –

Была бары – уу, бузууну эсеби,
Ол эсебни тизмесини кесеги,
Ол батмакъдан тазаланмайд ёзегеи,
Болса адам ибилисни джетеги.

Джюреклени тазалайыкъ аяусуз, –
Адамгъа борч – иннет сакълау къылаусуз.

1999

Тереземи танг къагъады акъыртын,
Кёз къыйыр бла къарайма анга джашыртын.
Юркютюрге кёзюм къыймай, ажымсыз
Юйюрсюнсюн, деб тёземе къымылсыз.

Танг джарыйды, ышарады, эснейди,
Дунияны тейри нюрге бёлейди,
Бир туракълай, бир силкине къобад да,
Джангы кюннге джюрюш бериб тебрейди.

Насыб – туура танг кибикди. Сейири:
Насыбны да бард эртдени, ингири,
Сесеклене, таша, туру келгени,
Эс джыйгъаны, абджыгъаны, ёлгени.

Насыб – тангды, тюбей билсенг, атады,
Билмесенг а – джел-джел эте къачады...

1999

БАШЛАРЫ

«Ана тилим...»	3
«Шам Къарачайым...»	3
«Къарачай чакъсын...»	4
«Бизни орамда...»	4
«Мени джуртумду...»	5
«Бир дженгил барады...»	5
«Кеч мени...»	6
«Кёбге тэзген...»	6
«Нени кёрдюк...»	7
«Къыл къобузну...»	7
«Ёмюрюмде...»	8
«Сагъышланыб...»	8
«Джур балачыкъ...»	9
«Аджашхан атлы...»	9
«Джашау бошнагъа...»	10
«Таза иннетли...»	10
«Тизиу-тизиу...»	11
«Тепсини толтуруб...»	11
«Сёз хунагъа...»	12
«Хар ачы сёз...»	12
«Намыссызда...»	13
«Къоркъма да...»	13
«Ах, татлы тенгим...»	14
«Джюрек кюсей...»	14
«Къарангълыкъны...»	15
«Бир адамда...»	15
«Эсима тюшсе...»	16
«Бёрю джорукъ...»	16
«Джокъ эсе...»	17
«Хапар барды...»	17
«Сен...»	18
«Озгъан кюнлени...»	18
«Сюймеклик...»	19
«Соруулу къараб...»	19
«Не кюрешсенг...»	20
«Джашау береди...»	20
«Къаргъамагъыз...»	21
«Оюмсуз болдунг...»	21
«Абынмагъан...»	22
«Азгъамы тубетгенд...»	22

«Джулдуз...»	23
«Адаммыды...»	23
«Учуумуду...»	24
«Насыблыма...»	24
«Мени терслигим...»	25
«Болсам эди...»	25
«Сөгюб кюрешме...»	26
«Сюй...»	26
«Хали тюзетир...»	27
«Асыл джорала...»	27
«Ууакъ къаугъада...»	28
«Мен, сен саулукъда...»	28
«Байракъны кибик...»	29
«Ыйнанмайма...»	29
«Ариулукъну...»	30
«О, келме...»	30
«Ауур кюнюм...»	31
«Сен менде кѳрген...»	31
«Кечеги къуат...»	32
«Суурукъ эсенг...»	32
«Бир кѳб богъалла...»	33
«Чагъыб тургъан...»	33
«Аллах берген...»	34
«Тереземи...»	34

Салпагарова Кулина Абулкеримовна

Сонеты

На карачаевском языке

Редактор Тоторкулов К.-М. Н.

Сдано в набор 04.06.2001 г.

Подписано в печать 09.07.2001 г.

Формат 60×90¹/₁₆. Бумага газетная.

2,5 п. л. Тираж 999 экз. Заказ № 797.

Сверстано в ГУП

«Ставропольская краевая типография»

355002, г. Ставрополь, ул. Артема, 18

Сылпагъарланы Кулина Абулкеримни кызы 1941 дж. Сарытюзде туугъанды. Къарачай-Черкес кърал устазлыкъ институтну филология факультетин бошагъанды. Москвада Ленин атлы устазлыкъ институтну химико-биология факультетинде, ВЮЗИ-ни Краснодар факультетини правоведение бёллюмюнде окъугъанды. Школлада, устазлыкъ, культура училищеледе, китаб басманы редакциясында, илму-тинтиу институтда ишлегенди. Аспирантураны тауусханды. Бусагъатда КЧР-ни окъутуу къуллукъчуланы билимлерин ёсдюрген институтда къарачай тил, литература, культура кабинетни тамадасыды. Къыркыгъа джууукъ илму ишни, ондан артыкъ китабны авторуду. «Илячин» сабий журналны Баш редакторуду.